

Tidsskrift for
kulturhistorie og
lokalhistorie
Udgivet af
Dansk historisk
Fællesforening

fortid og
nutid

BIND XXXVI
1989

FORTID OG NUTID Bd. XXXVI 1989

Udg. af Dansk Historisk Fællesforening, Rigsdagsgården 9, 1218 København K.

Redigeret af arkivar Jørgen Dieckmann Rasmussen, Esbjerg Byhistoriske Arkiv, under medvirken af Claus Bjørn, Palle Ove Christiansen og Kristian Kristiansen.

Tryk: AiO-Tryk as

Udgiven med støtte fra Statens humanistiske Forskningsråd

ISSN 0106-4797

**Universitetsbiblioteket
Amager
København**

*Pe 10886-3
S. 2 t 36*

Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in HISTORICAL ABSTRACTS and AMERICA: HISTORY AND LIFE.

Indhold

Artikler

- Drejjer, Matts: Ansgars och Unnis Birka-Rike 85
- Fangel, Henrik: Nogle byhistoriske fremstillinger 100
- Gjøde-Nielsen, Henrik: Et overset arbejde af Troels-Lund 113
- Holm, Poul: »...men hvad der er indfødt og norsk« 271
- Kayser Nielsen, Niels: Idræt og offentlig støtte 1861–1914 – set i et civilisationsperspektiv 180
- Lehrmann, Ulrik: Underholdende og belærende Lecture 161
- Linde-Laursen, Anders: Danske skvatmøller – »Fup« eller »Fakta«? 1
- Løgager Nielsen, Niels: Afleveringspligt og udgravningsret. Provinsmuseernes forhold til Sophus Müller og den centrale museumsinstitution 1887–1921 194
- Rydén Rømer, Jørgen: Om den virkelige brug af agerjorden i Jylland 1683 204
- Sedal, Karsten: Færøerne og den kulturhistoriske forskning – en oversigt 252
- Vollertsen, Nils: Herbert Jankuhn, Hedeby-forskningen og det tyske samfund 235

Debat

- Bjørn, Claus: Dansk historieforskning ved udgangen af 80'erne – en skitse 216
- Furdal, Kim: Sognehistorie eller lokale Danmarkshistorier 121
- Gammelgaard, Arne: Krigsfanger 35
- Lind, Johs.: Hug en hæl 218

- Mikkelsen, Flemming: Sociale bevægelser mellem historie og sociologi 29

Anmeldelser

- Andersen, Elisabeth: Fejekost og stemmeret (Helle Otte) 229
- Astrup, Jes: Landsbydreng og svend på valsen (Peter Korsgaard) 48
- Bidstrup, Julius: Vesthimmerland omkring 1788 (Margit Mogensen) 287
- Bisgaard, Lars: Tjenesteideal og fromhedsideal (Grethe Jacobsen) 222
- Bjerg, Hans Chr.: Stavnsbånd og værnepligt (Asger Simonsen) 285
- Brühl, Niels. Se: Pedersen, Erik Helmer.
- Christensen, Anemette S.: Middelalderbyen Odense (Flemming Nielsen) 41
- Christensen, Per Bo: På ferie gennem 85 år (Ning de Coninck-Smith) 291
- Clemensen, Niels: Sparekassebevægelsen i Danmark (Flemming Just) 136
- Danmarks kirker. Holbæk Amt (Margit Mogensen) 141
- Danmarks kirker. København (Margit Mogensen) 292
- Danmarks kirker. Ribe Amt (Verner Bruhn) 49
- Danmarks kirker. Ribe Amt (Verner Bruhn) 298
- Dansk Lokalbibliografi, Vestsjællands Amt (Peter Korsgaard) 282
- Eriksen, Egon og Ole Louis Frantzen: Dansk Artilleri i Napoleonstiden 285
- Federspiel, Søren og Jette Kappel: Elektriciteten kommer til Nordvestsjælland (Peter Korsgaard) 294

Festskrift til Tage Kaarsted (Flemming Just)	229	Linde-Laursen, Anders: Hugo Mathiessens kulturhistorie (Lisbeth Nielsen)	226
Frantzen, Ole Louis. Se: Eriksen, Egon.		Linieskibet Holsten 1772–1814 (Erik Gøbel)	224
Gammelgaard, Arne: Livet på landet. Hammel Landboforening i 150 år (Torben Hansgaard)	295	Michelsen, Tove: Bibliografi over idrætten i Aalborg (Poul E. Porskær Poulsen)	141
Gammelgaard, Arne: Magt og mennesker (Peter Korsgaard)	295	Monrad Møller, Anders: Jagt og skonert (Erik Gøbel)	43
Grimulf-systemet (Poul Thestrup)	130	Nielsen, Gunnar: Et godt liv – trods alt (Peter Korsgaard)	48
Hemmingsen, Niels: Vejledning i ægte-skabssager (Grethe Jacobsen)	40	Nielsen, Flemming: Bønder. Landbrug i Nordøstvendssyssel gennem 200 år (Margit Mogensen)	286
Hjordt-Vetlesen, Inger-Lise: En skrivende bondepige (Bodil K. Hansen)	225	Nielsen, Helge: Drømme om frihedsstøtten (Margit Mogensen)	285
Hjorth, Birthe: Amager og stavnsbåndet (Margit Mogensen)	287	Nielsen, Peter: »Sejr i stiftens«. En citatbibliografi (Flemming Nielsen)	297
Holbergtidens Odense (Ole Degn)	230	Paludan, Charlotte og Bodil Wieth-Knudsen: Damask og drejl (Erik Lassen)	134
Holck Andersen, Knud. Se: Petersen, Jens Ole.		Pedersen, Erik Helmer og Niels Brühl: Niartharum (Erik Kann)	49
Husmandskonerne fortæller (Bodil K. Hansen)	46	Petersen, Esther: Fra opvarter til sygeplejerske (Birthe Broch)	228
Häxornas Europa 1400–1700 (Jens Chr. V. Johansen)	39	Petersen, Jens Ole, Orla Poulsen og Knud Holck Andersen: Thisted Havn (Poul Holm)	294
Højrup, Ole (ed.): Dampskibskaptajn (Erik Gøbel)	290	Poulsen, Orla. Se: Petersen, Jens Ole.	
Johansen, Jens: Fra seks landsbyer til syv bydele (Karl-Erik Frandsen)	139	Raunkjær, Morten Hansen: Fortæl om hjemm! (Peter Korsgaard)	299
Judiskt liv i Norden (Helle Otte)	288	Renæssancen: Dansk-europæisk-globalt (Grethe Jacobsen)	284
Kappel, Jette. Se: Federspiel, Søren.		Rise Hansen, C.: Ydre Mission Arkivfortegnelse (Anne-Lise Schou)	129
Kofoed, Claus. Se: Skov Kristensen, Henrik.		Riis, Thomas (red.): Aspects of Poverty in Early Modern Europa II (Asger Simonsen)	223
Krongaard Kristensen, Hans: Middelalderbyen Viborg (Flemming Nielsen)	41	Samspillet mellem organisationer og stat (Flemming Just)	44
Kruse, Hans: Udskiftning og stednavne (Karl-Erik Frandsen)	231	Schwede, Helga: Dronning Louises Asyl 100 år (Ning de Coninck-Smith)	291
Kvindebilleder (Grethe Jacobsen)	283	Simon, Erica: »– og solen står med bonden op« (Henning Ringgaard Lauridsen)	290
Kaarsted, Tage: Folk i Aarhus (Peter Korsgaard)	142	Skov Kristensen, Henrik, Claus Kofoed og Frank Weber: Vestallierede luft-	
Kaatmann, Christian: Byggestil og byggeskik (Peter la Cour Dragsbo)	231		
Landboliv i Gjern Kommune 1788–1988 (Margit Mogensen)	287		
Landboreformerne – set herfra (Margit Mogensen)	287		
Lauridsen, John T.: Marselis Konsortiet (Lars N. Henningsen)	133		
Lidegaard, Mads: Ravvejen – fra Vendsyssel til Frisland (Thomas Bloch Ravn)	295		

angreb i Danmark under 2. verdens- krig (Esben Kjeldbæk).....	139	Wieth-Knudsen, Bodil. Se: Paludan, Charlotte.	
Skovgaard-Petersen, Karen: Erasmus Lætus' Margareta (Grethe Jacob- sen).....	285	Historiske tidsskrifter og årbøger 1988 – en oversigt. Af Allan L. Frandsen og Gunnar Jacobsen.....	144
Stiesdal, Bent: På vej (Peter Kors- gaard).....	294	De kulturhistoriske museers årsskrifter 1988. En oversigt. Af Margit Mogen- sen.....	301
Søens Folk. Se: Højrup, Ole.		De lokalhistoriske årbøger 1988. En oversigt. Af Jørgen Dieckmann Ras- mussen.....	307
Tønder Statsseminarium 1788–1988 (Bent Søndergaard).....	299	Dansk historisk Fællesforenings års- møde i Viborg 1988.....	51
Yrwing, Hugo: Visby (Ingrid Nielsen)	132		
Vi der valgte landet (Bodil K. Hansen)	47		
Vrist Langer, Anders: Skib, fisk, sjæl. Bd. 1 (Poul Holm).....	230		
Weber, Frank. Se: Skov Kristensen, Henrik.			